

GÖMÖR-KISHONT

VÁRMEGYEI KÖZLÖNY.

Társadalmi és megyei érdekeket képviselő hetilap. — A Gömörvármegyei községi- és körjegyző-egylet hivatalos lapja.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Tompá Mihály-utca 10. sz.

Ide intézendő a lap szellemi részét érdeklő minden közlemény és levelezés; továbbá előfizetések, hirdetés, nyilttér és egyéb felszólalás.

Telefon-szám: 52.

Telefon-szám: 52.

Felelős szerkesztő:

KOMÁROMY ISTVÁN.

Kiadó laptulajdonos:

ID. RÁBELY MIKLÓS.

Az előfizetés díja:

Egész évre . . . 10 korona. Fél évre . . . 5 korona.
Várm. körjegyzőknek és tanítóknak egy évre 6 korona.
Egyes szám ára 20 fillér.

A hirdetés díja:

Egy háromhasábos petitsor térfogata 12 fillér.
Nyilttér sora 40 fillér.

A szerkesztőség kéziratot nem ad vissza, bélyegtelen levelet nem fogad el. — Vidéki levelezőink kéretnek, hogy közleményeiket péntek délig megküldeni szíveskedjenek.

A kiadóhivatal hirdetést és nyilttéri közleményt csak szombat délelőtti 10 óráig fogad el.

Közgyűlés előtt.

A vármegye „Hivatalos Lap“-jának legutóbbi számában olvassuk, hogy folyó hó 11-én a vármegye törvényhatósági bizottsága rendkívüli közgyűlésre fog összehívulni.

A rendkívüli közgyűlés összehívóját és tárgysorozatát lapunk mai számában közöljük.

A tárgysorozatból a második pontot — mivel az iránt nagy érdeklődés mutatkozik — nagyon is aktuálisnak gondoljuk kiemelni s azzal röviden foglalkozni.

A tárgysorozat második pontja: „Indítvány a m. kir. kormány által beadott és az országgyűlési képviselői választójogról szóló törvényjavaslat mellett, vármegyei közgyűlésünknek pártoló állásfoglalása tárgyában.“

Még nem tudjuk, hogy ki fogja az indítványt benyújtani vagy megtenni. De midőn az egész országot az új választójogi reform foglalkoztatja és a napilapok szerint egymásután nyilatkoznak meg a hazai törvényhatóságok hazafias eszméktől áthatott tartalmas határozataik-

ban, akkor vármegyénk sem követhet el mulasztást, mert hiszen a múltban is midőn arra alkalom és szükség volt, minden időben zászlót bontott és a nemzeti politikai kérdésekben mindig nyíltan emelte fel pártoló vagy tiltakozó szavát.

A fővárosi lapok szerint a reformjavaslatot e héten csütörtökön tárgyalta a képviselőház e célra kiküldött bizottsága.

A bizottság tárgyalásából és határozatából tehát bő alkalom nyílik mindenkinek megismerni a javaslatot és véleményét arra megtenni. S reméljük, hogy várm. törvényhatósági bizottságunk tagjainak is módjában fog állani azt megismerni és bölcsességük megfogja találni a helyes irányt és ily értelemben fog vármegyénk közönsége is megnyilatkozni és határozni.

A közvélemény nagy feszültséggel és várakozással nézett e kérdés elé és érdeklődését bizonyítja, hogy már ez ideig is sok törvényhatóság nyilatkozott meg — s bár helyesen — egyes törvényhatóságok aggodalmukat fejezték ki és észrevételeket tettek a javaslat felett.

mégis nagyban és egészben a javaslatot örömmel fogadta a nemzet zöme.

Elvagyunk reá készülve, hogy nálunk is lesznek ellenhangok, de hát az életben is úgy van, hogy minden ember azt az eszközöket szereti, melyek céljai elérésére a legalkalmasabbak.

Különösen pedig a politikai élet mezeje az a nagy tér, hol az egyik ember hasznos növényeket óhajt termelni, míg a másik, az utjában álló sűrű, dus termést és hasznos ültetvényeket bármily kár árán is szeretné lesarlózni vagy pedig a közé gyomot palántálni, csak azért, hogy a burján elnyomja még éredés előtt a jó vetést és mielőbb célhoz értesse.

Bátran és nyíltan elmondhatjuk a mi vármegyénk közönségéről, hogy különösen a politikai kérdésekben mindig az egyenes utat választotta, de azt az egyenes utat, melyen azokat a növényeket nem tarlózták le, melyből a magyar élet ereje fakad; hanem azokat igyekeztek nyílt és bölcs határozataikkal nevelni és ha néha az ármányos szelek a hazafiasság életfáját meg is görbitették,

TÁRCZA.

Egy természetbarát emlékezete.*)

— Az E. K. E. közgyűlése alkalmából. —

Irta: MERZA GYULA.

1912. május hó 7-én, midőn a téli álmából fölébredt természet legdusabb tavaszi pompájába öltözve a szabadba kezdte hívogatni a turistákat: gyászír kelt szárnyra, hogy az E. K. E. nagy jóltevője és örökös tagja, légrádi Terray István, az ifjabb turista nemzedék népszerű Terray-bácsija 66 éves korában Rimaszombaton meghalt. Még tavaly újkor üdvözetét küldte az E. K. E.-nek s ime kevéssel reá a hazai föld természeti ritkaságainak rajongó imádója, a természetkedvelés példatadó apostola megtért az anyaföldre, hogy porai összevegyüljenek azok-

*) A hozzánk beküldött, Kolozsvárt megjelenő „Ellenzék“ tárczarovatában olvassuk az Erdélyi Kárpát Egyesület most tartott évi közgyűlése alkalmából felolvasott kegyeletes, szép megemlékezést, melyet egész terjedelmében közlünk. Szerk

kal, amelyekből az ő kutató csákánya annyi régiséget hozott felszínre, hogy a „Gömörvármegyei Múzeum“ legbecsesebb anyaga az ő általa gyűjtött leletekből halmozódott össze.

Terray István ugyanis az ugynevezett tudós turisták közé tartozott s azt a turista elvet vallotta, hogyha szeretetünk tárgyától testileg még oly messze is vagyunk, lélekben azért nagyon közel lehetünk hozzá. Tehát szerette ő a hegyiséget nemcsak midőn közvetlen közelében volt, de szerette gondolatban és képzetben akkor is, midőn azt csak lelki szemei elé varázsolhatta.

Különösen vonzódott az ő lelke az erdélyi bércek felé. . . .

Szelid kék szemeit az örömtől csillogó élvezettel pihentette országrészünk vadregényes pontjain s mindenekelőtt a Székelyföld szebbnél-szebb vidékein. Pedig a vasuti távolság Rimaszombattól csak Kolozsvárig közel 800 kilométer tesz ki.

Hiszzen ez az északnyugatról délkeletre húzó utirány csaknem az egész országot átszelő leghosszabb átlók egyike, de az nem akadá-

lyozta Terrayt, hogy Erdélyt többször is beutazza.

Tehát lakhatott ő távol tőlünk, szíve azért mégis mindegyre Erdély felé dobogott és így magyarázható meg, hogy soha a kínálkozó alkalmat érdekesebb kirándulásán, közgyűlésén vagy turista ünnepélyén meg ne jelenjen.

S ámbár olykor a legzajosabb kiránduló társaság közepette is mintegy magába mélyedni és saját nézőpontjából szemlélődni látszott, azért korántsem volt emberkerülő, sőt kereste a társas érintkezést. A ki vele ismeretséget kötött, soha nem bánta meg.

Egyszerű, keresetlen modora, nemes lelkülete mindenkiel szemben előzékenységre készítette anélkül, hogy csöndes nyugodtságából kikökkent volna. Azonban kedvencz témáiról és előszeretettel ápolta tudományos kutatásairól csak akkor szólott, midőn meggyőződött róla, hogy megértő érdeklődéssel találkozott.

1899 ben az E. K. E. képviseletében részt vettem a Magyarországi Kárpát Egyesületnek Kassán tartott közgyűlésén s az azzal kapcsol-

Valaszkay órái a legpontosabbak!
RIMASZOMBAT, Deák Ferencz-utca 20. sz.

azt siettek teljes erővel egyenesre hajlítani.

Ismerve vezető férfaink kipróbált hazafiasságát és nagy szemhatárát, megvagyunk győződve, hogy mostan is nem más, csak az igaz hazafiasság és a népjogok biztosítása és kiterjesztése fogja felszólalásaikban irányítani és a vármegye zöme fogja szavazatukkal támogatni.

Elvagyunk arra is készülve, hogy a vita kohóiába talán nagyon izzó darabok is fognak belé vettetni, de azt az erős kapcsolatot, mely vármegyénk közönségét mindenkor össze fűzte, nem fogja megolvasztani s a többség határozata előtt nyugalommal és békével fog mindenki meghajolni.

Vármegyei rendkívüli közgyűlés.

A rimaszombati pénzügyintézetek által a gyámhatósági kezelés alatt lévő tőkepénzek mily kamatláb mellett gyümölcsösztetése érdekében benyújtott kérvények érdemleges tárgyalása s egyéb a tárgysorozatban felvett sürgősebb természetű ügynek elintézése céljából **rendkívüli közgyűlést** hív egybe a főispánnal egyetértőleg vármegyénk alispánja s ennek határidejéül **folyó hó 11-ik napjának délelőtti 10 óráját** a vármegyei ház nagytermébe tűzte ki.

A rendkívüli közgyűlés tárgysorozata következő:

1. 1826—1913. sz. A rimaszombati pénzügyintézetek közös beadványa, melyben az ott elhelyezett, gyámhatósági kezelés alatt álló betétek után folyó évben 5 százalékos évi gyümölcs folyóvá tételét ajánlják meg.

2. Indítvány a m. kir. kormány által beadott és az országgyűlési képviselői választó jogról szóló törvényjavaslat mellett, vármegyei közgyűlésünknek pártoló állásfoglalása tárgyában.

latosan rendezett ránkherlányi, tornai és aggteleki kirándulásokon. Az ezeket a kirándulásokat akkor vezetö nagyérdemü Siegmeth Károly szintén csak nemrégiben hunyt el. Ott tünt fel egy kis termetü, jószágos tekintetü szerény ember, ki fiával együtt az E. K. E. jelvényét viselte. Ez a gyopáros szimbolum hozott akkor bennünket közelebb egymáshoz, így ismerkedtem meg közelebberről Terray Istvánnal, kit mint régi és melegen érdeklödö tagunkat már megelőzőleg több kirándulásról a növények és régiségek barátjaként ismertünk. 1903. őszén az orvosok és természetvizsgálók kolozsvári vándorgyűlésén láttuk viszont, ki akkor nap-nap után gyakran megfordult az E. K. E. Mátyásházi irodájában, hol az akkori élénk turistaforgalom és lázas tevékenység felett őszinte elismeréssel nyilatkozott s akkor már bizalmasan kifejezést adott előttünk abbéli elhatározásának, hogy alkalomadtán nagyobb alapítványt fog tenni az E. K. E. javára.

1908. nyarán részt vett városunkban az egyetemen tartott régészeti tanfolyamon és ez alatt a 3 hétre terjedt kolozsvári tartózkodás alatt szintén többször felkereste az E. K. E. muzeumát, melyben látható örömet talált. Hiszen az igénytelen külső alatt tapasztalatokban gazdag muzeumi szakértő honolt. Az „Erdély” 200 ik jubiláris füzeté számára a Mátyásházban akkor írta azokat a megleghangu emléksorokat, a melyekben többek közt azt hangoztatta, hogy az E. K. E. folyóirata útján minél hathatósabban hintse szét termékenyítő sugarait. De már akkor ezek a sugarak a Terray Istvánnak országrészünk turisztasági fejlődéséért dobogó szívét annyira fölmelegítették, hogy körükből a közeli viszontlátás reményében bucsuzva tért

3. Alispáni előterjesztés a vármegyei szabadrendelkezési pénztárban elhelyezett s eddig a községi és körjegyzői nyugdíjintézet fizetéképességének emelése céljára gyümölcsösztetett 20000 korona rendeltetésének megállapítása tárgyában.

4. 1893—1913. szám. Számvevőségi előterjesztés 3000 koronának a szabadrendelkezési alapból a vármegyei háztartási alapba ideiglenes kölcsönként leendő átutalása tárgyában.

Esküdtszéki tárgyalások.

Folyó hó 3-án és 4-én folyt le a rimaszombati kir. törvényszék februári esküdtszéki ülészaka, mind a két napon nagy érdeklödés mellett és nagy hallgatóság előtt, mert mind a két letárgyalt ügyben a legsúlyosabb büncselekmény: a gyilkosság volt a vád, melyre a büntető törvénykönyv 278. §-a halálbüntetést állapít meg s így, ha az enyhítő körülmények figyelembe vételével a bíróság az enyhítő 92. §-t alkalmazza is, annak korlátai között súlyos büntetés vár az elítélte.

Február 3-án kezdődött az ülészak a gyilkosság büntetével vádolt Vas József bűnügyének tárgyalásával, Kolbay Sándor kir. törvényszéki elnök, Fodor Zoltán kir. törvényszéki bíró és Kovács Géza kir. járásbíró, mint szavazó bírák és Gyürky István kir. törvényszéki jegyző, mint tanácsjegyző részvétele mellett. A közvédat dr. Mészáros István vezető kir. ügyész képviselte, a védelmet pedig dr. Teichner József ügyvéd látta el.

Esküdtek voltak: Lados András, Gregorecz Mihály, Kolbenheyer Gyula, Schlossz Lajos, Jeszny Gáspár, Koreny Pál, Kiss Ferencz, Fodor Gusztáv, Sággy Sándor, Kovács András, Molnár Lajos, Halász József.

Az eset az volt, hogy 1912. évi augusztus hó 31-én reggel Hányán, a Kovács Sámuel gazdasági cselédei: Vas János és idb. Varga Miklós összevesztek és tettelegességre is került a dolog, miközben Vas Jánost idb. Varga Miklós ostornyéllel többször megütötte, majd annak fia, ifj. Varga Miklós is egy vasvillával megtámadta és kezén megsebezte.

A megsérült Vas János orvoshoz ment, miközben fia, a 16 éves Vas József vádlott dél-éltől fél 10 órakor Csizból hazaérkezett és atyja

haza, amennyiben megígérte, hogy Gyergyószentmiklóson tartandó azon évi közgyűlésünkre szeptemberben újra le fog utazni.

Szavának is állott s az E. K. E. elnökségének akkor személyesen, de oly föltétellel nyújtotta át a régebben már kilátásba helyezett alapítványáról szóló alapító levelét, hogy azt jelenlétében még ne hozzák nyilvánosságra.

Megjegyzendő, hogy mielőtt állandó lakóhelyéről Rimaszombatról Erdélybe utazott volna, az E. K. E. pénztára címén egy ezer koronás értékpapirt küldött, melynek alapján aztán az Erdélyi Kárpát Egyesület légrádi Terray Istvánt örökös tagjai sorába iktatta.

Ime, ez a legtrappansabb jellemvonása egy nemesszivü ember egyszerű, hiaságtól ment puritán lelkületének, ki az ünnepeket kerülo humanus jelleméből kifolyólag, titokban bejelentett nagy alapítványa után is mintegy inkognitóban a többi tagtársakkal turista módra végig járta a gyergyói kirándulásokat és csak a közgyűlést követő kolozsvári választmányi ülésnek állott módjában, hogy Terraynak írásbeli köszönetet mondhasson.

És a mily fokban irtózott ő a hiaság vásárlótól, épen oly mértékben imádtá a természetet; hiszen a legtárasztóbb utazásoktól sem riadt vissza, csak hogy hazánk tájszépségeit gyalogszerrel közvetlen közelből fölkereshesse és így rendre az ország minden nevezetesebb vidékének szemléletében kigyönyörködhesse magát. 1847. januárius 13-án született Losoncban, hol atyja, Terray Károly tanári állást viselt, ki azonban később a közeli Rimaszombaton folytatta működését. Terray István már fiatal korában, a hogy középiskoláit elvégezve érettségi vizsgát tett, a rimamurány-salgótarjáni vasmű-

megsérüléséről értesülve, nagy haragra lobbant s kijelentette, hogy ő ezért ifj. Varga Miklóst meg fogja ölni. Rögtön elővett egy konyhakést és azt egy reszelővel élesíteni kezdte. Hiába kérlette anyja és az időközben hazatért atyja is, hogy ne csináljon bajt, ő konokul megmaradt gyilkossági elhatározása mellett és bár egy időre kiment a gépeléshez dolgozni, délben megint köszörülni kezdte a kést, most már kövön, mert a reszelő nem élesítette meg eléggé.

Ebéd után kiment az istállóhoz, csizmaszárában a kifent késsel, kezében egy vasvillával és ott leste egy félóra hosszat áldozatát: ifj. Varga Miklóst, mert tudta, hogy annak arra kell az ökrökhöz jönni. Mikor azután ifj. Varga Miklós mit sem sejtve oda érkezett, Vas József hirtelen megtámadta, a vasvillával több csapást mért rá, majd öltre kapva vele, lenyomta a földre, elővette a kiélesített konyhakést és azt teljes erővel négyszer egymásután beledöfte áldozata mellébe és gyomrába.

Ifj. Varga Miklósnak még volt anyyi ereje, hogy a szurások után egy közeli házba befusson, bár Vas József még oda is utána akart szaladni a vasvillával, ebben azonban megakadályozták.

Ifj. Varga Miklós sebeibe másnap reggelre belehalt.

A tárgyalás folyamán kihallgatták a tanukat, továbbá dr. Zehery István, kir. törvényszéki és fogházorvost, dr. Kármán Aladár és dr. Goldblatt Géza orvosszakértőket.

A bizonyítási eljárás befejezése után feltettek az esküdtekhez intézendő kérdések, miután kir. ügyész a gyilkosságra és a fiatalkoruaknál a büntethetőséghez szükséges értelmi és erkölcsi fejlettségre vonatkozó kérdéseit, védő pedig a szándékos emberölésre, halált okozó testi sértésre és erős felindulásra alapított kérdéseit betérjesztette.

Ezután dr. Mészáros István kir. ügyész elmondotta hatáson vádbeszédét, a töle megszokott közvetlenséggel és szónoki képességgel csoportosítván azokat a bizonyítékokat, a melyekből a gyilkossághoz szükséges előre megfontolt szándékot megállapítani lehet, majd dr. Teichner József védő igyekezett ügyes fejtegetéseiben reá mutatni azokra a körülményekre, a melyekből az előre megfontolt szándék hiányát és az erős felindulást lehetne kimagyarázni.

Az elnöki rezumé után, melyben Kolbay Sándor elnök behatóan ismertette a kérdések jogi alapját, az esküdtek meghozták és főnökük Kiss Ferencz felolvasta a verdiktet, a mely

vek részvénytársaságánál nyert alkalmazást és mint komoly, megbízható fiatal embert a pénztárosi teendővel bízták meg, mely állását 35 éven át közmegelégedésre töltötte be.

Ezelőtt mintegy tiz évvel nyugalomba vonult és Rimaszombaton telepedett le.

És a türgelábu, ifju lelkü férfiú ekkor sem a teljes pihenésnek szentelte idejét, hiszen a tudományozomj komoly álarca alatt valóságos gyermekded kedéllyel és jó szívvvel megáldott öreg urat az ifjabb nemzedék is jól ismerte és tisztelte, mert ő bizony képes volt — fáradtságot és áldozatot nem kimélve — még az iskolai kirándulókkal is hegyet mászni, lepkét fogni, botanizálni vagy régészeti nyomok után kutatni.

Ime, a rimamurányi főpénztáros, kinek egész hivatalos életét jóformán a rideg számok csoportosítása kötötte le, megtudta őrizni lelkében a minden szép és jó iránt való lelkesedését, képes volt élvezni a naiv örömekeket, fel fogta és elleste az anyatermészet ölen kínálkozó költői hangulatokat és épen ezért mindegyre vissza-vissza tért abból a szellemi gyönyörből meríteni, a melyet a természet szépségei és csodái önként kínálnak s a melyeket jobban élvezni és forróbban szeretni Terray Istvánnal nem sok embernek adatott.

A rimaszombati muzeum létesülése körül elvéhetetlen nagy érdemei vannak, azonban hiában ajánlották fel neki a muzeumigazgatói állást, ismert szerénységénél fogva azt elhárította magától.

De mint több hazai tudományos társulatnak tevékeny, buzgó tagja volt megérdemli — miután most már nem is tiltakozhatik ellene — hogy jelen nekrológiában megemlékezzünk abbéli nemes végrendeleti intézkedéséről, hogy te

szerint az esküdtek a kir. ügyész javaslatára feltett fő kérdésre hétnél több szavazattal igenel feleltek s a mellékkérdésre adott igenlő feleletükkel megállapították azt is, hogy a fiatalok vádlottak meg van a büntetethez szükséges értelmi- és erkölcsi fejlettsége.

A bíróság ezután meghozta ítéletét, a mely szerint vádlottat gyilkosság büntette miatt a büntető novella alapján 8 évi fogházra ítélte. A gyilkosság végrehajtásának kegyetlen módját súlyosbíttól vette figyelembe és ezért alkalmazta csaknem a legsúlyosabb mértékét a fiatalok ellen kiszabható büntetésnek.

Az ítélet jogerős lett.

*

Másnap, 4 én a gyilkosság büntetével vádolt özv. *Jaczkulják* Andrásné bűnügyét tárgyalta az esküdttörvényszék *Cseh* István kir. ítélőtáblai bíró elnöklete alatt, *Fodor* Zoltán kir. törvényszéki bíró és *Smál* Gyula kir. járásbíró részvétele mellett, *Ráduly* József kir. törvényszéki jegyző, mint tanácsjegyző közreműködésével.

A közvádat *Lehoczky* Márton kir. alügyész képviselte, a védelmet dr. *Törköly* József ügyvéd látta el.

Esküdtek voltak: *Molnár* Lajos, *Jeszny* Gáspár, *Komáromy* Géza, *Sichert* Károly, *Stolcz* Zsigmond, *Vietórisz* Gyula, *Heinzelmann* Alfréd, *Kovács* András, *Kerekes* Dezső, *Kolbenheyer* Gyula, *Gránát* Dezső és *Takács* Sándor.

Egy Amerikába kivándorolt férj szomorú tragédiája ez az ügy, a melynek tanulsága ismét csak megerősíti azt az ismert tény, hogy nálunk a kivándorlás mennyi bajnak okozója. *Jaczkulják* András, rimakokovai földműves 1909-ben kivándorolt Amerikába, kis gazdaságát rábízva feleségére. A magára maradt menyecske meleg barátságot kötött unokatestvérével: özv. *Kiszely* Andrásnéval és együtt jártak az élet örömei után, a mire a szalmaözeveg menyecskeben, az alig 30 éves *Jaczkulják* Andrásnéban különben is meg volt a hajlam. *Kiszely* András, ennek barátja: *Pinsik* György és *Barta* József heteket töltöttek vendégségben *Jaczkulják* Andrásnéval, mint *Barta* József mondja: evésben, ivásban nem volt hiány. — Szinte alig találni rá magyarázatot, hogyan jutott ez a szinmagyar kondás ember a kokovai tanyák lakóihoz, a kikkel beszélni sem tudott. — Szóval vidáman töltötték az életet négyecskén, vigan ettek, ittak az amerikai dollárokból, a miket szorgalmasan küldött haza *Jaczkulják* András a feleségének.

Azt mondta *Jaczkulják* András, hogy egy évvel a férje hazajövetele előtt arzént szerzett és

foglalkozott azzal a gondolattal, hogy ha férje verni fogja azért, mert a pénzt könnyelműen elköltötte és a házastársi hűségéről megfeledkezett, akkor megmérgezi. — Azt mondta, hogy *Kiszely* András kaptak az arzént. Ez a *Kiszely* András a fő tárgyaláson mint tanu szerepelt, de a vizsgálat alatt le is volt tartóztatva, azonban nem lehetett rá bizonyítani, hogy a mérget csakugyan ő adta volna *Jaczkulják* Andrásnak s ezért megszünt ellene az eljárás.

Jaczkulják András a múlt év március végén hazajött Amerikából és látva pénzének pusztulását, feleségének hűtlenségét, bizony megverte az asszonyt egypárszor. *Jaczkulják* András pedig előkereste a mérget és pálinkába keverve, beadott abból férjének piros pünkösdi napján, május hó 27-én. Ugy látszik, nem jól számította ki, mert a férjének semmi baja nem lett tőle, de Úrnapkor, június 6-án este olyan mennyiséget kevert ismét pálinkába, a mi elég volt *Jaczkulják* Andrásnak, másnap reggel rosszul lett és 4 nap mulva, június 11-én meghalt.

A tárgyaláson orvosszakértői véleményt adtak dr. *Zehery* István törvényszéki orvos, dr. *Kármán* Aladár és dr. *Honóczy* Gyula orvosok úgy a boncolás adataira, mint a vádlott elme állapotára nézve.

A bizonyítási eljárás befejezése után a kir. ügyész a gyilkosságra, a védő pedig szándékos emberölésre javasolt kérdést, a melyeket fel is tett a bíróság.

Ezután a vád- és védbeszéd következtek.

Lehoczky Márton kir. alügyész, kinek ez volt 2-ik fényesen sikerült esküdtszéki debutja, az előre megfontolt szándékot igyekezett szépen megépített és tárgyilagos érvekkel támogatott beszédében kimutatni és különösen kiemelte azt, hogy nemcsak június 6-án este, de június 7-én reggel is kellett *Jaczkulják* Andrásnak mérget kapnia, mert az orvosi vélemények szerint a halálos adagban bevett arzén mérgegy óra alatt hatni kezd s *Jaczkulják* András mégis csak 7-én reggel lett rosszul, tehát a mérget legnagyobb részét 7-én reggel kellett kapnia. Nagy figyelemmel hallgatták a szép beszédet, mire

Dr. *Törköly* József védő ügyvéd fordulatokban gazdag és hatásos beszédben, sziveket megindítóan mutatott rá azokra a csábításokra, melyek vádlottat előbb az erkölcsi züllésbe, majd a sötét bűnbe sodorták. Hangsúlyozta, hogy az ördög csábításai vitték vádlottat arra a lejtőre, a mely erkölcsi posványon keresztül a vádlottak padjára vezetett, mert hiszen ha az ördög nem bűnhődhetik, miért ne nyerjen a vádlott és különösen annak ártatlan gyermekei annyi izgalmat, hogy a bitófa kötele a fegyház súlyos éveire legyen felváltva.

Februári házbérnegyedkor.

Bosszantó, igazán bosszantó!
A vak düh szinte elragad!
Hogy vármegyénk székvárosában
Számomra lakás sem akad!

Az egyik magas mint valami
Ócska czilinder — tökfeten,
Biz' ezt az ember drága fával
Még befűtni is képtelen!

A másik meg kicsiny, homályos,
Es így ha délben jóllakunk,
A szűk helyen, tele gyomorral,
Még csak meg sem fordulhatunk.

Ha meg egy jobb lakást találok,
Kacszaj váltja fel ott a szót:
— „Kérem, uram, kifizette már
A hentest, boltost és szabót?” . . .

Mintha azért élne az ember,
Hogy máségebet se' tegyen,
Mint reggel, délben s alkonyatkor
Csak kontókat fizetgessen!

Az ügyészi replica és a védő válasza után *Cseh* István elnök értékes jogi utmutatást adott az esküdteknek a feltett kérdésekről.

Este fél tizenegy volt már, mikor az esküdtek főnöke, *Kerekes* Dezső kihirdette a verdiktet, a mely szerint az esküdtek vádlottat a szándékos emberölés büntetében találták bűnösnek. A bíróság a verdikt alapján 13 évi fegyházbüntetéssel sújtotta a vádlottat, a ki védőjével együtt megnyugodott az ítéletben, *Lehoczky* Márton kir. ügyész azonban semmisségi panaszt jelentett be.

Este 11 óra után ért véget a tárgyalás és ezzel a februári ülészak, kialudtak a tárgyalási terem fényes villanylámpái s az elcsendesült nagy teremre, melyben az élet annyi véres és szomorú drámájáról hullott már le a lepel: ráborult a sötétség.

Olvasóinkhoz. Tisztelettel felkérjük lapunk mindazon olvasóit, kik még az előfizetést meg nem ujtották, avagy hátralékaikat ki nem egyenlítették, hogy úgy az előfizetést megújítani, mint a hátralékos előfizetést kiegyenlíteni sziveskedjenek.

a „GÖMÖR-KISHONT“ kiadóhivatala.

A „Gömör-Kishont“ előfizetési díja 1913. január hó 1-től egy évre: 10 korona !!

Hirek és vegyesek.

Üdvözlés. A helybeli izraelita hitközség megválasztott új lelkésze: *Singer* Rezső kerületi főrabbi folyó hó 4-én este érkezett meg városunkba a szülei házhoz, s másnap már megkezdte lelkészi működését. A fiatal rabbi hivi meleg szeretettel és bensőséggel fogadták. — Üdvözlésére dr. *Cziner* Miksa hitközségi elnök vezetésével a választmány tekintélyes része Felédre utazott, hol a küldöttség élén az elnök szívélyes szavakkal köszöntötte az új rabbit, a hitközség legjobb kívánságait tolmácsolva, működéséhez Isten áldását kéri azzal, hogy hivi és a társadalom rokonszenve fogja kisérni hazafias és vallásos működésében. *Singer* Rezső meleg szavakkal mondott köszönetet a figyelemért és a rokonszenves fogadtatásért. — Az itteni állomásra érkezés után kocsikra szállottak s a deputáció felvonult az új lelkész lakására, hol tovább ünnepelték a hitközség új lelképásztorát. — Itt említjük meg, hogy *Singer* Rezső Dévaványán — előbbi állomáshelyén — f. hó 2-án nagy ovációk között bucsuztatták el, s

. . . Már azt is gondoltam magamban,
Hogy háziúrnak felcsapok;
De — ki felépitné a házam,
Oly balekot nem foghatok.

Igy hát legbölcsebben cselekszem,
Ha Diogenes módjára
Beköltözöm egy jó korcsmáros
Nagyobbaeska hordójába.

A házbér? . . . Ej no, ördög adta,
Nagy összeg tán csak nem leszen?
Mivel hordóm után alig kell
A vízdíjakat fizetnem! . . .

Szóval, házigazda leendek,
S így öntelten elmondhatom,
Hogy hatvanegy éves koromban,
(Megöszülve munkában, gondban)
Magam házában lakhatom!

Paal Gyula.

Megérkeztek az új őszi és téli kosztüm-kelmék óriási nagy választékban. Fehérnemű kelengye, vászon és asztalneműek.

Kívánatra mintagyűjteményt készséggel küldünk, esetleg meghívásra utazónk által bemutatjuk.

ROSENBERG GYULA és TESTVÉRE ruhakelme és kelengye nagy áruháza MISKOLCZ.

rendkívül sajnálták távozását, mert rövid ott időzése alatt nagyon megszerették. A bucsuzás alkalmából rendezett bankettre a dévaványaiak meghívták az itteni hitközséget is, melynek nevében az elnökség megleghangu táviratot küldött.

Kinevezés. A király *Harmatzy-Simon* Dezső honvédelmi miniszteri osztálytanácsosnak, városunk jeles szülöttének a miniszteri tanácsosi címet és jelleget adományozta.

Katonai kinevezés. *Beilik* István a 16-os huszároknál, *Szentmiklóssy* László pedig a 3-as ulánusoknál hadapródokká neveztettek ki. Az új hadapródok csak a múlt évben szolgálták le az egy éves önkéntesi évet.

Új községi orvos. Klenócz község képviselőtestülete — mint örömmel értesülünk — megválasztotta községi orvossá dr. *Terray* Lajos nyug. kincstári főorvost, ki legutóbb Garamnémetfalván működött mint körorvos. A kiválóan képzett, rokonszenves községi orvos főgimnáziumunk jeles növendéke volt. Állását már el is foglalta.

Esküvő. Dr. *Weinberger* Rezső itteni ügyvéd sógornője: *Brauner* Margit, *Brauner* Mór csaczi fakereskedő kedves és művelt leánya folyó hó 4-én tartotta esküvőjét Csaczán, *Szabó* Artur gödöllői jóhirű fiatal kereskedővel.

Eljegyzések. Dr. *Farkasfalvy* Lajos, id. Farkasfalvy Imre, lapunk régi kitűnő tollu munkatársának fia e héten eljegyezte Budapesten Galszter István czukorkagyáros és neje Morbitzer Paula leányát: *Manczikát*.

Berger Gyula helybeli kereskedő eljegyezte *Fried* Reginkát Likérről.

Felsőszabadin folyó hó 2-án *Kovács* Annust eljegyezte *Brúsz* József Ujvárárról.

Kirendelés. A helybeli menteleposztályhoz beosztott *Farkas* László főállatorvos hosszabb időre a mezőhegyesi mentelephez vezényeltetett ki s folyó hó 4-én odautazott. Helyébe az itteni mentelephez Székesfehérvárról rendeltetett ki egy kisegítő állatorvos.

Halálozások. Özv. *Vajda* Andrásné sz. Okolicsányi Erzsébet, Okolicsányi Gusztáv ráhói birtokos nővére folyó hó 3-án 44 éves korában Budapesten elhunyt. A korán elhunyt kedves modoru és nemeslelkű urasszony halála széles körökben kelt őszinte részvétet. — Hült tetemeit Budapestről ideszállították s folyó hó 5-én az itteni állomásról vitték Rimarórára, hol aznap délután a kiterjedt család és jó barátok nagy részvétel mellett helyezték örök nyugalomra a családi sírboltban. A ravatal felett a helybeli énekkar gyászéneke után *Simon* Mihály ref. lelkész tartott megható, szép gyászbeszédet.

Kuzmin Margit 13 éves leányka f. hó 4-én elhunyt. 6-án temették.

Főpásztori körlevél. Megjelent Sipeki *Balás* Lajos rosznyói püspök folyó évi I. számú körlevele. A körlevél elején *bőjtj* szózatot intéz híveihez, a melyben a bőjt jelentőségét fejtegeti kivált a mi korunkban. Köszönetet nyilvánít az *újévi üdvözlésekért*. Közli az *új hercegprímás* kinevezését. Ajánlja a *siket-némák* váci intézetének oktató eszközeit. A *középiskolai tanulók lelkigyakorlataira* nézve közli a miniszter rendelkezését, t. i. hogy erre szünetnap engedélyezhető. Jelenti *Dortsák* József nyugalmazott plebános elhalálozását, továbbá néhány *személyi változást* közül.

Választmányi gyűlés. A rimaszombati kath. olvasókör a múlt szerdán délután tartotta választmányi ülését *Váry* János elnöke alatt. Az ülésen különféle, az olvasókört érdeklő elnöki előterjesztés után kisorsoltak 10 darab házvételi kötvényt, a melyeknek értéke az eredeti kötvény átadása mellett a pénztárosnál fölvehető. Elhatározták még egyebek között, hogy az egyesület 20 éves fennállásának emlékére ezüst serleget készíttetnek, a melyet nagyobb ünnepi alkalmakon fognak használni. Az idei közgyűlés idejét február hó 23-án délelőtt 11 órára tűzték ki.

A tornaljai kaszinó múlt hó 31-én tartotta évi rendes közgyűlését, melyen *Hevessy* Bertalan, a kaszinó hosszú időn át volt elnöke, lemondott állásáról. Minthogy semmiképpen sem akarta tovább a tisztséget viselni, elnökké egyhangulag *Hevessy* László főszolgabíróvá választották meg, alelnök: dr. *Gaál* Gusztáv járásorvos lett. A távozó elnöknek a kaszinó fel-

virágoztatása körül kifejtett tevékenységeért jegyzőkönyvi köszönetet szavaztak, érdemeit jegyzőkönyvbe iktatták és örökös tiszteletbeli elnökké választották meg. Ezután a választmányi tagokat választották meg.

Madárvédelem. Igy télvíz idején, kivált csikorgó hidegben, ha hó fedi a tájat, sokat szenvednek az erdő, mező és a kertek hasznos madarai. Be is látogatnak a városokba, hogy az emberek közelében valami hulladékhoz juszanak. Ezeket ilyenkor morzsákkal, magvakkal etetni emberies kötelesség és magunknak is hasznos. Ebből a szempontból indult ki a helybeli főgimnázium természetrajz tanára is, mikor a tanulókat madárvédő egyesület alakítására buzdította s az egyesület sok szó helyett mindjárt munkához látott s az iskola kertjében készített etetőbe magvakat hord a czinegék, pinytyek, sármányok és egyéb éhező vendégek számára, — az ablak előtt pedig egy deszkán morzsákat raknak a bátrabb éhező madárnépség részére.

Alkoholelles nap. A múlt hétfőn délelőtt a helybeli elemi iskolák tanítótestületei alkoholelles napot tartottak és különösen föl-hívták növendékeik figyelmét a szesz italok káros hatására, — a mi a mai sokat ivó világban igen időszerű és hasznos dolog. Ha sokszor hangoztatjuk a jót, valami talán mégis ragad belőle.

Farsangi vacsora. A rimaszombati református énekkar február hó 2-án, azaz vasárnap este saját helyiségében kedélyes estét töltött. Ugyanis elnökük: *Samarjay* János főgondnok vacsorával és borral vendégelte meg az énekkart. Emelkedett hangulatban töltötték az estét. *Szűcs* György énekvezér és *Takács* László pénztáros pohárköszöntője után a tagok lelkesen éltették szeretett elnöküket és nemeslelkű nejét.

Korcsolyázó egyesület közgyűlése. A múlt pénteken délután 4 órakor folyt le a korcsolyázó pavillonban az egyesület tisztújító évi közgyűlése, miután a múlt vasárnap nem jött össze elegendő tag és ötödnapra az alapszabályok szerint új közgyűlés hívható össze, mely határozatképes. A jegyzőkönyv felolvasása után *Victórisz* Gyula pénztárosnak köszönetet szavazott a közgyűlés, valamint dr. *Kálniczky* Gézának, dr. *Institórisz* Endre alelnöknek, *Sz. Benedek* Gyula pályafelügyelőnek, *Cs. Gyürky* István, *Kulcsár* János, *Rónay* Gyula, *Lukács* Béla, *Molnár* István, dr. *Szakall* István r. tagoknak és *Miskolczi* Lajosnak a jubiláris ünnep rendezéseért. — A tisztújítás választási elnökéül *Szeleczky* Árpád megyei árv. elnököt kérik fel, a közgyűlés az ő vezetésével elnökül újabb 3 évre dr. *Wallentinyi* Dezsőt választja meg általános éljenzéssel. A választmány tagjai lettek: dr. *Löcherer* Tamás, *Kolbay* Sándor, dr. *Kálniczky* Géza, dr. *Kármán* Aladár, dr. *Institórisz* Endre, *Horváth* Zoltán, *Kulcsár* János, *Sichert* Károly, *Cs. Gyürky* István, *Kern* Rezső, dr. *Ráróssy* Gyula, *Sz. Benedek* Gyula, *Victórisz* Gyula régiék; újak pedig: *Fábry* Zoltán, dr. *Molnár* József, dr. *Rochlitz* Zoltán titkár. A hölgyek közül: *Györy* Erzsébet, *Máthé* Jenőné, *Pásztory* Gyuláné, *Tóth* Béláné. A közgyűlés bezárása után zene mellett lampionos világitással korcsolyázás következett.

Közgyűlés. A rimaszombati izr. nőegylet f. évi február hó 2-án tartotta rendes évi közgyűlését dr. *Krausz* Gyuláné elnöklésével a tagok élénk érdeklődése mellett. A közgyűlés élénk tetszéssel vette tudomásul az elnökség jelentését, amely szerint a nőegyleti tagok száma az elmúlt 1912. évben 16 újonnan belépett taggal növekedett s az egylet vagyona, különösen a gróf *Andrássy* Dénes 500 koronás és a *Blau* Vilmos és neje 100 koronás alapítványával és más kisebb adományokkal jelentékenyen szaporodott, a nemes adományozóknak a közgyűlés hálás köszönetét fejezte ki. A jelentés szerint az egylet az elmúlt évben 917 korona 10 fillért fordított jótékony célra, vagyis 329 korona 97 fillérrel többet, mint az 1911. évben. A vagyoni kimutatás szerint az egyletnek vagyona az 1912. év végén 12407 korona 69 fillért tett ki. A közgyűlés az elnöknek és az egész tisztikarnak a szokásos felmentvényt megadta és sikeres működésükért köszönetét és elismerését nyilvánította. — A közgyűlés fontos tárgyát képezte a néhai *Singer* S. Leó főrabbi,

volt nőegyleti titkár emlékére egy 1000 koronás alapítvány létesítése. Dr. *Weinberger* Rezső jegyző ismertette a választmánynak erre vonatkozó javaslatát és kiemelve az elhunyt főrabbinak a nőegylet alapítása és felvirágoztatása körül szerzett érdemeit, kérte a választmány javaslatának elfogadását, a közgyűlés a javaslatot egyhangu helyesléssel elfogadta és elhatározta, hogy az elhunyt főrabbi emlékére önkéntes adományok útján egy legalább 1000 korona összegű alapítványt létesít, a melynek kamatait az elhunyt főrabbi halálának évforduló napján fogja a szegények között szétosztani. Már a közgyűlésen is történtek az alapítvány céljaira adomány bejelentések és a közgyűlés óta is már több adomány érkezett, miért is remélhető, hogy a nemes czélú alapítvány összege mielőbb össze is fog gyűlni. A közgyűlés még néhány segélyezés iránti kérényt intézett el.

Szerencsétlen esés. A Gesztete melletti Léhi-pusztán folyó hó 5-én a juhász leánya: a 15 éves *Klement* Erzsébet pajkosságának csaknem áldozata lett. Felmászott egy fára, melynek ága letört alatta s a fiatal leány a magasból alázuhant, miközben bal karján és lábán súlyos csonttörést szenvedett s arcát is összezúzta. Beszállították 7-én a közkórházba.

Alakuló gyűlés. A rimaszombati korcsolyázó egylet választmánya ma, vasárnap d. e. 11 órakor a főgimnázium tanácstermében alakuló gyűlést tart.

Bankett. Izraelita polgártársaink f. hó 11-ikén, kedden este az új rabbi tiszteletére a *Kosiner* féle „Európa”-szálló éttermében társas vacsorát rendeznek.

Álarczos-bál Rimatamásfalán. M. vasárnap a rimatamásfalvi „Petőfi egylet” fényesen sikerült álarczos bált rendezett a *Gondúz* vendéglőben egy épülődő táncsterem javára. A helyiségeket zsutolásig megtöltötte a közönség s városunkból is többen jelentek meg a szép és ügyesen rendezett mulatságon, melyen több izléses, csinos jelmez tette változatossá a tetszetős képet. A mulatság reggelig tartott.

Kaszinó bál Ratkón. Alig pár hónapja, hogy megalakult Ratkón a kaszinó, máris életrealóságának tanúbizonyságát adta a kaszinó javára rendezett táncszüvegével, mely kedélyes és fesztelen hangulatban zajlott le folyó hó 4-én a városháza díszes és tágas termében. A zenét *Várad* Ágoston balogi cigányprimás jól szervezett bandája szolgáltatta. A reggeli órákig együtt maradt a mulató közönség. A rendezőseget élén dr. *Danis* Jenő elnökkel, *Krokavec* Károly jegyzővel, a körültekintő gondos rendezésért dicséret illeti. Külön meg kell emlékeznünk *Hevessy* István szolgabíróról, ki az elnöknek munkáját támogatva, a táncszüveg sikeréhez nagyban hozzájárult.

Mulatság Jolsván. A jolsvai m. kir. 16-ik honvédegyalozred 3-ik zászlóalj tovább szolgáló altiszti kara saját könyvtára javára f. hó 1-én fényesen sikerült mulatságot rendezett. Az ezen alkalomra izlésesen dekorált, fényárban uszó báltermet este 9 óra tájban szép számú fényes közönség töltötte meg, mely mindvégig — a késő reggeli órákig — kitűnően mulatott. Kedves jelenet volt, mikor *Dingha* Sándor százados, a kedvelt és népszerű zászlóaljparancsnok, mint diszelnök, szünóra közben egyenként kereste fel az ott lévő altiszteket s barátságos szavak kíséretében kocintott velök. — Bálanya volt: *Csernuch* Emilné. — Jelen voltak: *Basilidesz* Gusztávné, *Czibur* Emilné, *Bódi* Eleménné, *Ratkovszky* Árpádné, *Neogrady* Jenőné, *Koch* Odönné, *Müller* Miksáné, *Rosenberg* Lajosné, *Hensch* Emilné, *Liptai* Jánosné, *Hering* Samuné, *Beöth* Istvánné, *Kula* Jánosné, *Vashegyi* Józsefné, *Antal* Istvánné, *Pirnák* Jenőné, *Krempánszky* Istvánné, *Nadasdy* Mihályné, *Zombori* Jánosné, *Dapsy* Gyuláné, *Ocsovai* Jánosné, *Ledniczky* Istvánné, *Kolmont* Ferenczné, *Szénássy* Béláné, *Neupaul* Jánosné, ifj. *Mazuch* Samuné és *Schmer* Adolfné, továbbá: *Czegledi* Etelka, *Ratkovszky* Iza, *Basilidesz* Kató, *Hönsch* Valika, *Schmer* Irma, *Liptai* Margit, *Hering* Hilda, *Vashegyi* Izuka, *Antal* Emma, *Otrosinka* Erzsike, *Berzéthi* Gizi, *Mihalovics* Margit és *Mihalovics* Gizi.

Vasuti összeütközés epilógja. Élénk emlékezetben van még, hogy 1912. július hó 19-én éjjel az Ajnácskőről elindult vegyes vonat és a Balogtaláról Ajnácskő felé haladó teher-

vonat az ajnácskői védjelenél összeütközött, s a karambol alkalmával a mozdonyok és wagonok megrongálódtak, 4 kocszi felborult és az 5 éves kis *Soltész József*, kivel apja Miskolcra utazott volna, halálát lelte, az utasok közül hatan megsérültek, a vonatkísérő személyzetből két kalauz, egy mozdonyvezető és egy segédtevező súlyosan megsérült. Január hó 14-én tárgyalták már ezt az ügyet a helybeli kir. törvényszék-nél, de most folyó hó 7-én folytatták *Kolbay Sándor* elnöklésével. *Kern György* ajnácskői forgalmi díjnok és *Szedmák József* váltóőr ellen indult meg az eljárás közveszélyes megrongálás vétsége címén, mert az ő mulasztásuk volt oka az összeütközésnek. A vádhatóságot *Lehoczky Márton* kir. alügyész képviselte. *Kern* védője dr. *Putnoky J.* miskolczi ügyvéd volt, *Szedmák*ot dr. *Benyó Gyula* ügyvéd védte. A bíróság nem fogadta el a vádlottak védekezését és közveszélyes megrongálás vétsége címén mindket-tőjüket egy havi fogházra ítélte, azonban az ítélet végrehajtását a novella értelmében felfüg-gesztette, a mi miatt az ügyész felebbezést je-lentett be. A védők is felebbeztek.

Megszökött igazgató. A helyben létesített Általános Bank fiók vezetője: *Takács Dániel* — mint most már teljes bizonyossággal megállapítható — még mult év karácsonya táján Amerikába szökött. A kir. ügyészségnél már feljelentéseket adtak be a megszökött bank-vezető ellen, kinek köröztetése hivatalosan el-rendeltetett.

Mellbeszurta a barátja. Burdabányán *Hromek Antal* és *Törek János* bányamunkások folyó hó 5-én összevesztek, s a gömörhegyvégi *Ondrej Ádám* bányamunkás véletlenül hozzájuk került s a czivódókat esendesítette; mire *Hromek Antal* bicskáját kirántva, mellbeszurta *Ondrejt*, kivel előbb jó barátságban volt. — A súlyosan sérültet folyó hó 7-én beszállították a kórházba.

Verekedő bányamunkások. Csucsomban mult év november hó 17-én az *Engel Adolf* kocsmájában mulattak a bányamunkások, miközben ifj. *Szöllős József* bányamunkás és *Kelemen János* földműves *Szöllős Jánost* megverték azért, mert ez pofonütötte *Szöllős Józsefet*, mire ő Kelemennel együtt nekiesett *Szöllős Jánosnak* és összeverték. A kir. ügyészség *Szöllős János* ellen a pofozás miatt becsületsértés címén emelt vádat, de aztán elejtette a vádat. Súlyos testi sértés büntette címén emelt vádat ifj. *Szöllős József* és *Kelemen János* tettes társak ellen, s a helybeli kir. törvényszék mult héten *Kolbay Sándor* elnöklésével tartott ülésen előbbit 4 havi fogházra ítélte, utóbbit felmentette. Előbbi felebbezett.

A tolvaj bűnhődése. *Rozsnyón Gáspár* Antal ottani lakos, ki mint napszámos volt alkalmazva *Kányi János* mézárósnál, még mult év május 19-én belopódzott gazdája nyitva felejtett szobájába s onnan egy pénzes zacskót a fiókból 18 korona 80 fillérral elemelt. A pénzből 5 koronát elköltött, a többbit megtalálták nála. Az itteni kir. törvényszék lopás büntette miatt *Gáspár Andrást* 3 hónapi fogházra ítélte, azonban ő sokalta ezt a büntetést s megfelebbezte. A kir. tábla az ítéletet helybenhagyta, s így az jogerőssé válván, mult héten hirdették ki a tolvaj előtt.

Mulatság Nagyrőczen. Folyó hó 1-én tartotta meg a nagyrőczei felső kereskedelmi iskola fényes erkölcsi és anyagi sikerrel a városi vendéglő nagytermében hangversennyel és színelőadással egybekötött táncmulatságát. — Előkelő közönség töltötte meg a nagy termet. Együtt láttuk itt nemcsak Nagyrőcze polgárságát és intelligenciáját, hanem a környékről is sokan siettek kivenni a maguk részét az élvezetből. — A műsor minden egyes száma valóban élvezetet nyújtott; nem is volt hiány a tapsban és tetszésnyilvánításban. *Szivák János* énektanár és *Okányi Sándor* zene-tanáré első sorban az érdem, hogy megint ily élvezetes estélyben lehetett részük a rőczeieknek. Az iskola ezuttal is bizonyítékát adta annak, hogy nemcsak az iskola falain belül, hanem azokon túl is igaz lelkesedéssel és eredmény-nyel teljesíti nemes kulturmisszióját. A társadalomnak pedig elévülhetetlen érdeme, hogy itt, ezen exponált helyen siet az iskolával karöltve a magyar nemzeti eszmének tért hódítani és a

hazafias érzületet ápolni és terjeszteni. A mulatság összbevétele 682 korona volt.

Beküldetett. „*Tekintetes Szerkesztőség!* Már több ízben és végelkeseredésben is ujólag ezuton kérjük a rendőrkapitányság figyelmét felhívni a járdák skandalózus tisztátalanságára, — kérésünk úgy látszik eddig meddő volt — de reméljük, ezután nem lesz az falra vetett borsó; lévén a helyzet tarthatatlan. Hát még ezután, ha bekövetkezik a tavaszi olvadás! — Van egy városi szabályrendelet, melyet annyiszor emlegettünk és — esodálatos — hiába! E rendelet a járdák tisztántartásáról szól. Miért kell ezt csak havazás idején forcirozni, miért ne lehetne azt más évszakban is?! — Egyes utczákon (nem akarom megnevezni, — a rendőrség ügyességére bízom — találja ki!) tarthatatlan az állapot! Óriási nagy sár a járdán! Megpukkad az ember mérgében, különösen ha látja, hogy egyes (ritka) porták előtt rendszeresen takarítanak s itt mily kellemes a gyalogjárás és mennyire bosszantó a sárban járni! Kérjük a szabályrendelet szigorú betartását! — Akár napszámos, akár polgár ember, akár mitéle uri ember lakik ott, kivétel nélkül takarítson a maga és mindnyájunk érdekében vagy fizessen büntetéspénzt, melyből a város egész szépen tisztíthatná nemcsak a járdát, de az utcákat is. Legyen már egyszer mindegy, — ne irtózzunk úgy a nagyoktól — hadd fizessenek (törvény előtt egytormák vagyunk) (?) ha nem szeretik a tisztaságot! Megteheti ezt az előjárás jogánál fogva, — csak ne habozzon — ne féljen! — Kérjük továbbá a szemetes kocsik előírás szerinti naponként való megjelenését kieszközölni, (nemcsak a szemétadózt fizettetni) mert így ha 3—4 naponként jelenik meg, megesh a piszok. A szemét az utcára kerül ki, a ragály terjed s akkor vakarjuk a fejünket, hogy milyen drága és ritka az egészség!”

Az álarczos bál, melyet a most megalakult rimaszombati athletikai klub rendezett folyó hó 1-én a „Hungária“ összes helyiségében, bár athletát nem lehetett sokat látni, mégis vára-kozáson felül sikerült. A fiatal, mozgékony rendezőség — élén *Gémes Béla* alelnökkel, *Leyer Lajos* és *Hauser Lajos* főrendezőikkel — fáradhatatlan agitációt fejtett ki a siker érdekében; mert a rendelkezésére álló alig 10—12 nap alatt olyan álarczos estélyt kellett rendeznie, a mely nemcsak erkölcsi, de számottevő anyagi eredménnyel is biztosítsa a megalakulás költségeit. S úgy látszik, e czélt el is érték. A bálon igen sokan voltak, egy hogy a nagy teremben alig lehetett mozogni, de több volt a jelmez és álarc nélküli, mulatni vágyó publikum, mint a jelmezes; s különösen szépszámú közönség foglalt helyet a karzatokon. Az álarczosok felvonulása 9 órakor kezdődött. Elöl jött a kínai fuvó zenekar, utána a tarka-barka tánczó, ficzánkó álarczos sereg. A felvonulás után megkezdődött a táncz, a mely mindvégig fesztelen, csapongó jókedvvel tartott kivilágos kivirradtig. A leg-szebb és legrutabb jelmez díjat is nyert. A zsüri ítéletét némi méltatlankodással fogadták azok, a kik a saját izlésük szerint legszebbnek talált jelmeznek ítélték volna az első díjat. Itt is bevált a régi igazság: „de gustibus non est disputandum.“ A tiszta jövedelem 300 kor. volt. Lehetett volna több is, ámde a cigány, a terem-díj és a világítás, a karzat és a termék kitisztogatása, valamint a rendőrség engedélyezési költsége — a nélkülözhetetlen kiadások — a bevétel tekintélyes részét felemésztették. Valószínűleg ez a költségszaporulat okozza azt is, hogy társadalmi egyesületeink nem igen mernek nagyobb, kockázatos sikerű mulatságokat rendezni.

A féltékeny koldus. Tiszolczon f. hó 2-án *Szekerka Péter*, egy vak és néma koldus, részeg állapotban éjjel feleségét megtámadta. Száját befogta és fejét ütötte verte, szemét ki akarta körmével vájni. Az egyik szemét annyira összezúzta, hogy valószínűleg megvakul a szem-rencsétlen 18 éves asszony. Állítólag azért tá-madta meg a kegyetlen ember az asszonyt, mert féltékeny volt reá. A koldust a csendőrök letartóztatták, az asszonyt pedig kedden a kórházba szállították.

Magyar Olvasókör Nyustyán. A „Nyustyai Magyar Olvasókör“ évek óta tartó szünetelés után újra megkezdte működését. Ezen

örvendetes körülmény annak köszönhető, hogy a „Nyustyai Szinpártoló Egyesület“ által felépített színház helyiségeiben a kör is otthonra talált. A kör létjogosultságát mi sem bizonyítja jobban, hogy már eddig is 57 tagja van, mely szám bizonyára még növekedni fog. Nyustyán, a járás székhelyén, a hol nagy intelligencia van, a hol fejlődött ipar és kereskedelem virá-gzik, feltétlen szükség van olyan intézményekre, a melyek a kulturát, a közművelődést vannak hivatva terjeszteni. — A nyustyai olvasókörnek évekket ezelőtt történt szétbomlása a legfőbb bizonyítéka annak, hogy a társadalomnak minden rétegét magába foglaló ilyen egyesület, olvasókör csak akkor boldogulhat és teelhet meg kitűzött céljának és rendeltetésének, ha egészséges, demokratikus alapokra van fektetve. — Az ilyen üdvös intézményeknek nevelő és erkölcsnemesítő hatása van tagjaira nézve, ha intencziói betartatnak és ferde irányba nem tereltetnek. — Örömmel üdvözöljük a megúj-hodott nyustyai magyar olvasókört, a mely a szin-pártoló egyesülettel karöltve — a nemzetiség lakta vidéken — a magyar kulturát és közmű-velődést van hivatva terjeszteni és istápolni. — A nyustyai magyar olvasókör életrealóságának első tanujelét a folyó évi február hó 1-én tar-tott mulatságán adta, a mikor is a saját könyv-tára javára anyagi, mint erkölcsi tekintet-ben sikerült táncmulatságot rendezett. A köz-művelődési jótékonyczéla felülfizettek: *Perényi László*, *Remenyik Aladár* 4—4 k., *Mispál Frigyes* 3 k., *Bajor Sándor*, *Grosszmann Rudolf*, *Szklenska Gusztáv*, *Purjesz Ignác*, *Koleszár Dániel*, *Harczer Sándor*, *Thomka László*, *Haas Dániel*, *Györffy József*, *Friss Ármin*, dr. *Hruska János*, *Heincz Aladár*, *Boschanszky István*, *Goldner Ferencz* 2—2 k., *Prandl János*, *Mikulás János*, *Frenyó Dániel*, *Hrivnák András*, *Zúrik Sámuel*, *Schvarczpacher Francziska*, *Bross Ferencz*, *Müller Vilmos*, *Goldschmied Simon*, *Csernak János*, *Valkó Artur*, *Solecz Ádám*, *Grúsz Ede*, *Feld H. József*, *Klekner László*, *Rásztóczy Pál*, *Paulovics János*, *Háibig Lajos*, *Frics Károly*, özv. *Hrebenda Ágostonné*, *Müller Sámuel*, *Takács János*, *Juresz Mihály*, *Lóvi Ede*, *Müller Ármin*, *Tuba Miklós*, *Pazár Sámuel*, *Magyar László*, *Lichanyecz János*, *Lukács István*, *Matula Béla*, *Sulán Géza*, *Gavora Károly* 1—1 k., *Jakusovszki János*, *Molnár István* és *Bednárík István* 40—40 fillér.

Színelőadás Susányban. A susányi róm. kath. zene- és olvasókörnek folyó hó 2-án megtartott színelőadással egybekötött táncz-vigalma erkölcsi és anyagi tekintetben vára-kozáson felül jól sikerült, amennyiben a szereplők valamennyien igen jól megállták helyüket. — Előadták a „Megjöttek a huszárok“ című vig-játékot, s volt három monológ. Viharos tetszést aratott *Olejsik János Kánya Gergő* szerepével. Ugyiszintén *Benyik Károly* tréfáival, nemkülöm-ben *Széles József* a „tánczmester“ és *Sólya Lukács* „Göre“ szerepével tüntek ki. *Jófejü Gábor* és *Vatta* kurátort is igen átértve szere-püket adták *Deák András* kol. és *Jakus János*. *Magicz Gyula* „Csák Pali“, *Szlistyan Ferenczné* „Vattáné“, *Oravec Juliska* „Sárika“ és *Sólya Lukács* „jegyző-segéd“ szerepükben is dereka-san helytállottak magukért. Ráadásul *Szedlyák György* a „Meggazdagodott tótoecska“ című két kupléja is általános tetszésnyilvánításban része-sült. Az erkölcsi siker buzdításul szolgálhat a kultúra iránt fogékonyssággal bíró susányiaknak. Bevétel 261 korona volt. Kiadás 80 kor. Tiszta maradvány 181 korona a templom pénztárnak adatott át. Felülfizettek: *Liptay Ede* 18 kor., özv. *Gallusz J. né* 3 kor., id. *Kiss István* (Pány) 3 kor., ifj. *Kiss I.* 1 kor., *Duboviczki-család* 1 k., *Jegymegváltás* címén: *Kengyel Lajos*, *Korányi Sámuel*, *N. N.*, *Krátki András*, *Dzurányi Dezső* 2—2 K. A szíves adakozók a jótékonyczél érde-kéből fogadják a rendezőség hálás köszönetét.

Értesítés. A helybeli Katholikus Olvasó-Egylet választmánya folyó hó 5-én tartott gyű-lésén eszközölte a kibocsátott házépítési kötvé-nyeknek terv szerinti sorsolását. Ez alkalom-mal a következő számok huzattak ki: 32, 116, 221, 425, 787, 891, 969, 982, 1034, 1147. Amidőn a sorsolás eredményét közhírré tesszük, egyuttal felhívjuk az érdekelteket, hogy kisorsolt köt-vényeiket beváltás végett bemutatni szivesked-jenek. — Rimaszombat, 1913. február 6.

A Katholikus Olvasó-Egylet Elnöksége.

Nyomorék-gyermekek uzsonnája.

Öröm tölti el társadalmunk minden egyes tagját, ha olvassuk, hogy a jótékony lelkek nem felejtkeznek el a nyomorék gyermekekről. Lapunkban esetről esetre közöljük azokat az adományokat, a melyek a Fehér-Kereszt Egyesület támogatására befolytak. Ez alkalommal is kedves kötelességet teljesítünk, midőn közöljük, hogy a jótékonyaságról ismeretes *Ethey* Aranka, a boldog emléktű kis *Gyürky* Palika emlékére, mint a múltban, úgy a folyó évi január hó 25-én is, Pál napján, uzsonnával vendégelte meg a nyomorék gyermekeket. A Fehér-Kereszt Egyesület elnöksége ez uton köszöni meg a jó és példás cselekedetet.

Bünpártolás vétsége.

Asztalos Lajos, kit tudvalevőleg gyilkosság büntette miatt 15 évi fegyházra ítelt az esküdtbiróság, megszökött az itteni fogházból múlt év őszén. Október hó 17-én Várhosszuréten *Czintel* József községi csordához beállott bojtárnak s ott elmondta, hogy ő a rimaszombati fogházból szökött meg, az ügyetlen csordás nem jelentette be az előjárásnak, hogy a megszökött fegyenc nála van és így segítséget nyújtott neki arra, hogy a hatóság üldözése elől meneküljön. A helybeli kir. törvényszék *Czintel* jogerősen 8 napi fegyházra s egy évi hivatalvesztésre ítélte.

Apolló színház. A rimaszombati mozgófénykép színház változatos műsorral tartott a múlt héten is előadásokat a közönség élénk érdeklődése mellett. Különösen vasárnap este volt szépszámu közönség, mely élvezetes és kellemes szórakozást talált a képekben.

Putnok nagyközségben a havi állatvásár folyó hó 13-án fog megtartatni, melyre vészmentes helyekről mindenféle állat felhajtható.

Szemgyógyintézet van Miskolczon.

Uj folyóiratok. Két érdekes lap küldött hozzánk mutatószámot. Az egyik „Katholikus Kántor” című egyházzenei szaklap; a másik „Magyar Esperanto Ujság”, a mely az esperanto nyelv terjesztését tűzte ki célul. Mindakettő Egerben jelenik meg, az első havonként kétszer, a második havonként egyszer.

Sok a veszett kutya. Mindenfelől halljuk a hirt, hogy veszett ebek csatangolnak, a mit talán az a pár napi nagy hideg idézett elő az ebek között. Legujabban arról értesülünk, hogy *D a n k ó* Barna a jánosi határban fekvő Diós-pusztai juhász-számadót marta össze veszett kutyája. *L o v c s á n y i* Béla jánosi körjegyző, a mint erről értesült, *Dankót* rögtön a budapesti Pasteur-féle intézetbe szállította fel, a kutyákat pedig — igen helyesen — az egész környéken lelővette, mert a *Dankó* 4 ebe, a melyek már fertőzve voltak, minden környékbeli ebet összemartak.

Jótékony adomány. A putnoki taksárképzőtár Rimaszombat és Vidéke jótékony Nőegyesületének 30 koronát adott. Hálás köszönetet mond érte az elnökség.

Nyugtázás. A rimaszombati atletikai klub folyó hó 1-én rendezett álarozos bálján a bevétel volt 764 korona 61 fillér, a kiadás 464 korona 61 fillér, maradvány 300 korona. — A jótékony célra felülfizettek a következők: *Vasutépítési vállalat* 30 k., *dr. Witt Sándor*, *Törley József* és *Társa Budapest*, *Drotleff Ferencz Bécs*, özv. *Enyedi Miksáné* 10—10 k., *Pollacsek*, *Funk* és *Grünhut Bécs*, *Goldberger Sám. F.* és *Fiai Budapest* 6—6 k., *Gémes Béla*, *Simon László*, *Junger Manó* 5—5 k., *Grosinger Miksa* 5 k., *Stech Kálmán* cég, *Gráf* és *Bartos Budapest*, *Neményi Ármán* 4—4 k., *Turencz Károly*, *Haas Salamon*, *Valaszka Rezső*, *Krausz D. Dezső*, *Csikár N. Bécs*, *Keller Sándor* 3—3 k., *Deutsch Samu*, *Reisz József*, *Térkép jelmez*, ifj. *Rábely Miklós*, *Beck Jenő*, *Csintalan János*, *Kovács Zsigmond*, *Kardos József* 2—2 k., *Fischer Bertalan*, *Sándor József*, *Miskolczy Lajos*, *Kékcsikos jelmez* (férfi), *N. N.*, *Breier Jakab*, *Józsa Áron*, *Hlozek László*, *Hlozek János*, *Hlozek István*, *Zavadszky Ede*, *Krausz Herman*, *Kárpáti Dezső*, *dr. Haas Andor*, *Remenyik Samu*, *Greiner Mór*, *Sajó Miksa*, *Málik János*, *Rózsafi Manó*, *Ney Lajos*, *Jellinek Henrik*, *Paál László*, *Derkay Dezső*, *Sztankovics István* 1—1 korona és *Steiner Barna* 50 fillér. — A felülfizetésekért ezuton is hálás köszönetet mond a rendezőbizottság.

Nyugtázás. A Rimatamásfalvai Petőfi Egylet 1913. február 2-án a „Gondülő” vendéglő összes termeiben, az épülő tanczterem javára jelmez bált rendezett, mely alkalommal a bevétel volt 300 korona 80 fillér, kiadás volt 115 korona 80 fillér, maradvány 185 korona, mely összeghez felülfizettek: *N. N.* 4 k., *Pivarsik János* 1 k. 40 fill., *Györy Erzsébet* 1 k., *Zavadszky Ede* 1 k., *Jávorszki László* 1 k., *Hank Andor* 1 k., *Pergyik József* 1 k., *Kévald Ignác* 1 k., id. *Vandra János* 1 k., *Teleki Frigyes* 1 k., *Duklesz Margit*, *Róth Zsuzsika* 50—50 fill., *Paál Miklós* 40 fillér.

A Rimatamásfalvai Petőfi Egylet jelmezbálján a Bosznia és Hercegovina határain levő katonaság részére *Rózsa* Lajos gyűjtése 22 korona 82 fillér volt, mely összeg rendeltetési helyére lett elküldve.

Névnapmegváltásul a „Napközi Otthon” javára özv. *dr. Szabó Samuné* 10 koronát, — a folyó kiadásokra *Bocskó Dánielné* 6 koronát adott. Hálás köszönettel nyugtázza

Dr. Marikovszkyé.

CSARNOK.**Levél egy óvónőhöz.**

Kedves Nagysád, megbocsájt, hogy Soraimmal megterhelem: De mióta itt járt nálunk Csoda dolog történt velem.

Nem is velem, hanem mással, A ki miatt vén fejemre Annyi gond ül, mint a fűszál S annyi bajt ért életembe.

De rátérek a dolgra: Van nekem egy pötöm fiam Neveletlen vásott gyerek, Mint ki úgy nőtt, anya híján.

Nohát ez a gonosz fiú, Hogy kegyedet egyszer — látta Isten látja, nem tudom, miért, Csak menne az óvodába.

Gyötör, kínoz éjjel-nappal És kötődik egyre velem Hiába, hogy szeretettel Csittitgatja a kebelem.

Nagysád! kegyed jó keresztény Szent nevére az Istennek Legyen óvó nevelője E gyermeknek: a szívemnek.

Telek A. Sándor.

Bál-éjszakán . . .

— Irtá: FÜZESI ÁRPÁD. —

Egy pirostetejű orgonabokros kis kerttel körülvelt házban laktak az erdő alatt. Tavaszszal olyan volt ez a csöpp kis építmény, mint egy virágok közé hullott aranykalitka. Télen meg, mikor mindent befedett a kövér, vastag hó, a házikó ablak-szemei ártatlan gyermek módjára pislogtak ki a nagy, hófehér dunna alól.

A kis háznak két lakója volt. Kovácsné és kis lánya, Évike. Szerették egymást úgy, mint két madár, szinte öntudatlanul, a végtelenségig. Évike volt a jó öregasszonynak mindene. Amint karsu, magas termete meg-meglebbent a konyha piros tűzénél és piruló, hamvas arczából nagy özszei kicsillantak, Kovácsné nézte őt, nézte azzal a titkos, nem beszélő örömmel, amit csak egy édes anya szíve érezhet.

Két szobájuk volt és egy kis konyha a kamara mellett. De a két kis szoba is sok volt! . . . Nem számtanilag, de az élet játéka szerint. Ki kellett adni valakinek. Csak azért, mert az Élet is így akarta. . . De nagy reményük nem volt. Egy távoli kis faluban ugyan kit is remélhettek volna lakónak? Csak egyáltalán ki tudná adni valami tisztességes özevegynék vagy gyári munkás-legénynek.

Himbálta a kis rácsoskapura akasztott czédulát a szél, két hétig, . . . négy hétig. . . Soká. A lombos erdő nyári álmait elsöpörte már az őszi szél. Sárgult, patinásodott az erdő zöldje, fölvette halálmenyasszonyi ruháját, hogy szebb legyen örök bucsuja az élettől. . .

És ekkor, egy meleg őszi napon a kapu

előtti nagy hársfa alatt megállt egy fiú. Idegen volt. Ki tudja honnan jött. . . Kis táskáját letette a nagy hárs alá s szeme az esővert kis czédulához tapadt.

„No ez éppen kapóra jött!” buggyant ki ajkai közül önkénytelenül is a szó és fölkapva kis táskáját sietett be a házba. A szoba csendes, barátságos, világos volt. Neki nagyon megtelelt.

„Milyen nyugalmas, szép napjaim lesznek itt”, gondolta. Kivette a kis szobát. S mert az élet adta ki, . . . olesón!

Évikét jóformán észre sem látszott venni. Az öreg asszonnyal megbeszélte mindent. S a városi emberek fáradt kedvességével fejezte ki örömét a csinos szoba fölött.

Mert csinos is volt. Hisz a „vendégszoba”-t adták ki. Ablakja az erdőre nézett s alatta Évi kis virágjai a nagy bágyadt-zöld orgonabokor védelmében. . . A fehérfüggönyös ablakon belül pedig a rend, a falusias tisztaság puritán illata, levegője. Jól esett ez a nagy csend testének, lelkének. Hiszen pihenni jött ide. . . Pihenni. . . Fiatalságában már fáradt volt. Látó lelke átélte huszonnégy éve daczára egy élet sárhoztapadtságát, megismerte az emberek szívtelen önzését, hideg maró gunyját, látta azt a nagy vásárt, amit úgy hívnak, hogy: „Élet”. Kicsinyesnek, sablonosnak látta a maga életét is s nem hitt már abban a valamikor oly szépen megalkotott sok, sok fellegvárban. Eladta hát mindenét. Nem volt sok. És egy néhány kopott vén ecsettel s néhány színnel ott hagyta a város tülekedő embereit, eljött ebbe a kis faluba, a hegyek közé: felejteni s újjá születni. . . talán. . .

Kereste az idealizmust, azt a Valamit, ami eszmevilágában élt, sejtelmesen, nyugtalanul. Itt kereste, a hulló lombvilág ezer színében, amelynek költészete — így hitte legalább — feledtető balzsamként fogja fáradt lelkét erőssé, bizóyá, nyugodttá tenni.

És most, ebben a nagy csendben, a falusias tisztaságban úgy érezte *Góthy László*, hogy . . . boldog. . .

Az őszből tél lett. . . A nagy hóhelyek vastagon tapadtak az erdő sovány, fekete ágaira. A földre ráhullt az ég fehér leple.

Góthy László nem folytathatta künn a munkáját. Benn maradt hát kis szobájában, a vigan döngicsélő cserépkályha barátságos társaságában. . .

„Mennyi hangulat, mennyi tisztaság”, gondolta. S nézte csodálattal azt a végtelen fehér seget, ami leborult ablaka előtt.

A szomszédokat alig látta. A kis családdal alig érintkezett. És mégis, mikor a nyugalom, tisztaság, szeretetteljes falusi hangulat rászállt a lelkére, lassan-lassan együvé tartozónak hitte magát a kis ház lakóival. Évivel alig beszélt. Akkor is komoly, szükségszerű dolgokról. De egy ködös reggelen azon vette magát észre, hogy szépnek találja az életet. . . képzeletben már tudta szeretni azt a sok meggyülőlt embert s az a sok, még leléendő év sem látszott előtte oly szürkének, idegennek.

Multak a csendes falusi napok, a meghitt esték. . . És egyszer csak a messze végtelenből libegve hulló két hóhely találkozott. . . Két boldog lélekkel több lett a világon. — Észrevétlenül, de örök erővel kapcsolódott össze lelkük. . . *László* és *Évi* hittek egymásban és a sejtelmes édes jövőben. Az összetört lelkű fáradt fiúból ismét nagyratörő valaki lett. Megtalálta az élet célját, egyetlen célját, egy édes kis leány boldogságát. . . Hisz *Évike* adta őt vissza a hitnek. Nem volt már más reménye csak *Évi*. Nem akart másért dolgozni hát, csak ezért a Jövőért. . .

És ment.

A jelenből mult lett. . . *Évikéből* pedig egy vágyódó, ábrándos kis leány. . .

Sok fehér levelet vitt és hozott a posta. A könnyű nyári szél lopva hozta és vitte a titkos sóhajokat. Hosszu, hosszú időközönként egy-egy napra eljött *László* egy édes mosolyért. . . egy biztató szóért, . . . no meg, . . . egy titkos ártatlan leánycsókért. . .

A kis leány várt. . . *László* meg szent hittel dolgozott, tanult. Az ecset árva maradt, gazdája a könyveké lett.

Egy külvárosi nagy házban volt egy kis szoba. Magasan, sok emelet tetején. Nyirkos, szűk kis udvarba hunyorított be ablaka. Nap-sugár nem járta át ködös üvegét. De tele volt mégis az a poros, rendetlen kis legénylakás boldogsággal. Egy távoli kis leány tiszta szeretete adta meg fényét, melegét . . . Mikor leborult az este és a sok, széthányt könyvre ráhullt a petróleum lámpa szelid fénye, nap-nap mellett egy lázas szemű fiúnak ölelte át fejét sápadt sugara, . . . aki tanult szorgalmasan az éjbe vesző esteiken. Néha meg-megrezzent. Az ajka elnémult . . . lehunyta egy pillanatra fáradt szemét és elmosolyodott. Aztán megcsókolta gyöngéden az asztalán álló egyetlen szobadisztt, egy fehér ruhás kis leány képét.

A fehér levelek megjöttek, hüen, tele nemes, édes ábránddal.

Góthy László jelesen vizsgázott. Állást is kapott. Egy bank hivatalnoká lett, kis fizetéssel, de szép jövővel. Pedig még nem is volt kész ember. Egy szakvizsgálója még hátra volt. Főnöke szerette szorgalmáért, szerénységeért és azért a szótlán, meleg munkakedvéért.

László boldog volt. Hiszen oly élesen rajzolódt ki benne az az élet, az az ábrándvilágban oly sokszor megalkotott kis fészkek. És mikor ismét jött onnan messziről egy finom vonású kis levél, nem válaszolt reá, hanem dobogó szívvel vonatra ült és röpt a nagy szörny dübörgő testében, a boldogság felé.

Tél volt akkor is. Fehér volt minden. Késő éjjel érkezett meg. Szinte futott a holdtalan havas éjszakában, a kis ház irányában. Leste, hogy a kis bogárháznak fényes szemű ablaka mikor fog felbukanni, a hulló hópelyhek közül. De semmi fény. Pedig ilyenkor még Évike mamája, a jó öreg asszony ott-ott szokott ülni a nagy asztalnál a kótás mellett és az ő kis Évije felolvas neki.

A kis rácsos kapuhoz ért. Be van zárva. Kilincsén, zárján vastagon a hó. A kis házikó aludni látszik. Csend van köröskörül. Csak a szomszéd kutyái tépik láncukat. Felbukkan egy ember a ködös sötétben . . . Biztosan falubeli és tudni fogja mi történt Évikéjével, mért oly néma a ház, gondolja László. Vagy elmentek tán valahová? Megkérdezi. Igen meg fogja kérdezni! De az embert már elnyelte a homály, a mély hóban lépte sem hallik . . .

Fáradt is. Mit csináljon? Valahol messze nyílik egy ajtó, a házból nehezen tódul ki a fény a homályba, a nyitott ajtón át. A nagy bögő üteme kísér egy néhány kisurrant csárdás-akkordot László felé. Az ajtó bezárul néhány kacagó ember után, a kiket elnyel a feketeség. László csak nézi, hallgatja a sötét éjszaka meséjét . . .

Hozzátámaszkodik az őszlombu vén hárs kérges törzséhez és nézi az éjszakából kibontakozó sötét embertömeget, a mint kacagva közelednek feléje. Elöl a homályban ketten, egymást átfonva, bizalmas suttogással. Hátról még többen jönnek, de beburkolja őket az éjszaka. — „Ki tudja kik lehetnek,“ gondolja László s önkénytelen közelebb húzódik a hárs törzséhez.

A kis kapu felé jönnek . . . Legelő a kettő . . . Kacagva akarják kinyitni, de sötét van, a zár meg havas . . .

Egy gyufa lobban. Fénye megpislan és . . . egy idegen nevető fiatalember karján egy hozzásimuló fehér kacagó leány: . . . az ő Évikéje . . . !

Nem vette észre Góthy Lászlót senki. A kis kapu ismét be van zárva. A fehér hó hull, egyre hull. Minden csendes . . . Csak ott, a kis rácsos kapu előtt, a fehér lombu nagy hárs alatt vergődik egy megölt Élet . . . a piros hóban . . .

Szerkesztői üzenet.

Munkatársainkhoz. Tisztelt munkatársainkat kérjük, hogy nagyobb közleményeiket egy sziveskedjenek beküldeni, hogy mi azokat csütörtök délig kézhez vehessük, a kisebb tudósításokat pedig pénteken délig megkaphassuk.

Keleti rege. Még nem volt ideje a kritikusknak átnezní; egy kis türelmet kérünk, míg a kéziratok halmazát átnézzük.

L. S. Korláti. Sajnáljuk, de cizéket elvből nem ajánlhatunk.

Nyílt-tér.

E rovat alatt közlöttekért nem vállal felelősséget a Szerk.

Nyilatkozat.

Alulírott kötelességemnek tartom ezennel kinyilatkoztatni, hogy azon szóbeli sértésekért, melyekkel **Varga Lajos** urat meg gondolatlanul illettem, ez uton is ünnepélyes bocsánatot kérek tőle.

Rimaszombat, 1913. február 3.

Mint tanuk:

Vozáry Samu.

Gasko János, Tomay Alajos.

Kiadó uri lakás.

Tamásfali-utcza 2-ik sz. alatt egy uri lakás az emeleten, mely négy szoba, konyha, éléskamara hozzátartozékaival együtt **f. évi május 1-től** bérbe kiadó. — Értekezni lehet ugyanott földszint a tulajdonos: **Lusztig Menyhérttel.** 4—*

A helybeli gőzfürdőhöz tartozó vendéglő helyiségébe kerestetik egy jó modoru

üzletvezető (csapos)

500 korona óvadékkal. Az állás folyó évi **márczius hó 1-én** elfoglalandó. — Ajánlkozók értekezhetnek **Varga Lajos** tulajdonossal. 1—2

Kiadó lakás.

Rimaszombatban **Losoncz-utcza 45. szám alatt** egy lakás: mely áll négy szoba, konyha, a hozzátartozó mellékhelyiségekkel és nagy kerttel **1913. május 1-től** kiadó. Értekezhetni **Zavadszky Ede** tulajdonossal. 7—*

Tanulóul.

egy 13—14 éves fiu — ki magyarul helyesen írni és kifogástalanul olvasni tud, **nyomdásztanulóul**; továbbá egy másik 13—14 éves fiu — ki írni és olvasni tud — **könyvkötő-tanulóul** felfogadtatik **id. Rábely Miklós és Fia** rimaszombati könyvnyomdájába és könyvkötészetébe.

Eladó.

Egy a legjobb állapotban levő használt de teljesen kijavított **négy lóerejű cséplőgép-garnitura** minden hozzátartozó kellék- és szerzőmokkal mérsékelt ár mellett eladó. **Hol?** megtudható e lap kiadó-hivatalában. 3—6

A KÖZÖNSÉGHEZ!

A rimaszombati **villamos-telep vezetősége** ez uton hozza tudomására a n. é. közönségnek, hogy — a mai naptól további intézkedésig —

a nappali áram

kiszolgáltatását hétköznapokon déli 12—1 óráig, ünnep- és vasárnapokon pedig reggeli 7 órától d. u. 4 óráig beszünteti a hálózat építése miatt.

Rimaszombat, 1913. februárius 8-án.

A villamos-telep vezetősége.

Kiadó üzlethelyiség

A város legforgalmasabb helyén, a főter közelében, **II. Rákóczi Ferencz u. 10. szám** alatt levő teljesen ujonnan épült sarok emeletes épületben egy üzlethelyiség raktárral együtt azonnal kiadó.

Értekezhetni lehet: 27—*

LIPTHAY LÁSZLÓ tulajdonossal.

MEGHÍVÓ.

A „HANGYA“ a magyar gazdaszövetség fogyasztási és értékesítő szövetkezete kötelékébe tartozó ::

Jolsva és vidéke

„Fogyasztási és Értékesítő Szövetkezet“

közbejött akadályok miatt nem **1913. febr. hó 9-én**, hanem **február hó 16-án délután 3 órakor** az állami elemi iskolában

rendes évi közgyűlést

tart, melyre a tagok az alapszabályok 23. §-a értelmében meghivatnak.

NAPIREND:

1. Mult évi üzleteredményről szóló jelentések tárgyalása.
2. Zárszámadások megvizsgálása és felmentvény megadása.
3. Mérleg megállapítása.
4. Tiszta jövedelemről való rendelkezés.
5. Az igazgatóság kiegészítése.
6. Felügyelő-bizottság választása.
7. Netaláni indítványok.

1912. év december hó 31-én a tagok száma 452, üzletrészeinek száma pedig 1372 volt; az év folyamán belépett 61 tag 235 üzletrészszel, kilépett 18 tag 63 üzletrészszel.

A felügyelő-bizottság által megvizsgált évi mérleg a község házában kifüggesztetett és mindenki által megtekinthető.

Kelt Jolsván, 1913. február hó 1.

Az Igazgatóság.

Bornyúhúst

egészségügyi bizonylattal ellátva — felerész az elejéből, felerész a hátuljából — szállit (loco Garamszécs)

5 kilos postacsomagban

utánvétel mellett **5 kor. 60 fillérért** **Teschauer Ign. Garamszécs.**

Megvételre kerestetik

egy fűszeres-üzlethez szükséges **fiókos-állvány, áruasztal**

(pult) és egyéb szükséges felszerelés. — **Ajánlatokat** e lap kiadóhivatala továbbit. 2—*

Tanuló

felvétetik SZABÓ ISTVÁN mészáros
és hentesnél RIMASZOMBAT.

HIRDETMÉNY.

A Kisbirtokosok Orsz. Földhitelintézete
ez évi

rendes közgyűlését

folyó évi márczius hó 9-én d. e. 10
órákor tartja meg **BUDAPESTEN**, az intézet saját házában: **V. Géza-utcza 2. sz.**
alatt.

NAPIREND:

1. Az évi üzleteredményről szóló igazgatósági és felügyelő-bizottsági jelentés tárgyalása.
2. A zárszámadások felülvizsgálása és az évi mérleg megállapítása.
3. A tiszta jövedelemtől való rendelkezés.
4. A kilépés folytán megüresedett alelnöki és három igazgatósági hely betöltése.
5. A felügyelő-bizottság tagjainak megválasztása és díjazásának megállapítása.
6. Esetleges egyéb indítványok.

Az alapszabályok 27. § a szerint az intézeti adósok is tagjai lévén az intézetnek, magukat a közgyűlésen az alapszabályok 28. § a értelmében törvényhatóságokként tartott gyűlésükön választott meghatalmazottjaik által képviselhetik, s záloglevélkölcsönök együttes összegének minden 500000 koronája után egy-egy képviselőt választhatnak, azonban kizárólag csak az intézeti tagok sorából.

Felhívatnak ennél fogva Gömörvármegye területén lakó intézeti adósok, hogy a mennyiben magukat képviseltetni óhajtják, az általuk összesen felvett 746600 koronányi záloglevél-kölcsön után 1 képviselő megválasztása céljából Rimaszombatban **dr. Baksay Dezső** ügyvéd irodájában (Erzsébet-tér 3.) **1913. évi február 15-én d. u. 3 órákor tartandó választó gyűlésen** megjelenni és részvételi jogosultságuk igazolására fizetési könyvüket magukkal hozni szíveskedjenek.

Kisbirtokosok

Országos Földhitelintézete.

(Utánnomás nem díjazatik.)

Hirdetéseket

mérsékelt áron

e lap részére

elfogad

a kiadóhivatal

Tompa-utcza 10. és

Ifj. RÁBELY MIKLÓS

könyv- és papirkereskedő

Deák Ferencz-u. 20. sz.

MEGHIVÓ.

A Gömörmegyei Nép- és Iparbank r. társ.

1913. évi februárius hó 28-án d. e. 9 órákor tartja
a Rimaszombati Polgári Olvasókör nagytermében

XLII. ÉVI RENDES KÖZGYŰLÉSÉT,

melyre a t. részvényesek tisztelettel meghívottnak.

NAPIREND:

1. Az igazgatóság jelentése.
2. A felügyelő-bizottság jelentése.
3. A mérleg jóváhagyása s a felmentvény megadása.
4. Nyereség felosztása iránti határozathozatal.
5. Az alapszabályok 38. §-ának módosítása.
6. A sorrend szerint kilépő három igazgatósági tag és az időközben lemondott egy igazgatósági tag helyének betöltése.
7. Felügyelő-bizottság s napi biztosok választása.
8. Esetleges indítványok.

Rimaszombat, 1913. februárius hó 1-én.

Az Igazgatóság.

A felügyelő-bizottság által megvizsgált vagyonmérleg, nyereség- és veszteség számla a hivatalos órák alatt az intézet helyiségében megtekinthető.

Meghívás.

A Nagyrőczei Népbank Részv.-Társ.

t. részvényesei, Nagyrőczen, az intézet saját házában folyó **1913. évi február hó 23-ik napján d. e. 10**
:-: órákor tartandó :-:

évi rendes közgyűlésre

tisztelettel meghívottnak.

A KÖZGYŰLÉS TÁRGYAI:

1. Közgyűlési elnök választása.
2. Igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentése.
3. Mérleg- és számadás jóváhagyása s felmentvény megadása iránti határozat.
4. Tiszta jövedelem felosztása.
5. Felügyelő-bizottság választása.
6. Indítványok.

Az Igazgatóság.

Az eredeti vagyonmérleg, a közgyűlés elé terjesztendő jelentések és javaslatok a keresk. törvény 108. §-a értelmében a közgyűlést megelőző 8 napon át az intézet helyiségében d. e. 9—12 óráig megtekinthetők.

MEGHIVÓ.

A Tornaljai Takarékpénztár

1913. február hó 12-én délelőtt 10
órákor saját helyiségében tartja

XL. évi rendes közgyűlését,

melyre a t. részvényesek meghívottnak.

Tornalja, 1913. január 28.

Az Igazgatóság.

Tárgysorozat:

1. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentése.
2. A mérleg megállapítása, a nyereség felosztása és a felmentvény megadása.
- 3*) Alapszabályszerűleg beadott indítványok tárgyalása.

A közgyűlés elé terjesztendő mérleg az igazgatósági és felügyelőbizottsági jelentések s javaslatok a közgyűlést megelőző 8 napon át, az intézet hivatalos helyiségében délelőtt 9—12 óráig megtekinthetők.

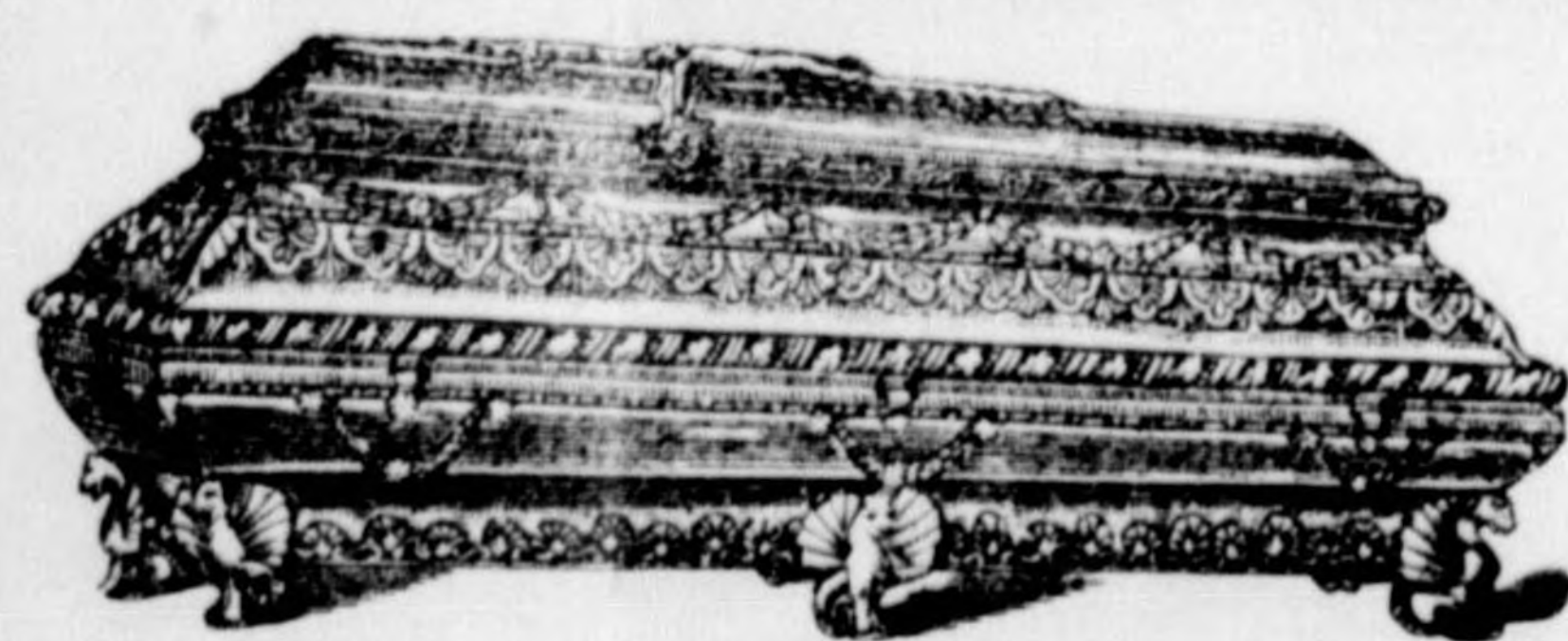
*) Az alapszabályok 52. §. értelmében esetleges indítványok a közgyűlést 8 nappal megelőzőleg írásban adandók be az igazgatósághoz.

ZAVADSZKY EDE ezelőtt **HOLLÓSY JÓZSEF**

15— **TEMETKEZÉSI VÁLLALATA**

RIMASZOMBAT, DEÁK FERENCZ-UTCZA 24. SZ.

Van szerencsém a helybeli és vidéki tisztelt közönség szives tudomására hozni, hogy a néh. **HOLLÓSY JÓZSEF**-féle temetkezési vállalat a **Deák Ferencz-u.**

„**ZSUFFA**“-féle házban van elhelyezve, hol nagy raktárt tartok mindenféle **érc- és fakoporsókból,**

valamint a temetkezésekhez szükséges összes kellékek s felszerelésekkel, minél fogva azon helyzetben vagyok, hogy bármilyen díszes vagy egyszerű temetések rendezését, nemkülönben a temetésekkel járó összes teendőket, hullaszállításokat és exhumálásokat is, a legszolidabb feltételek mellett vállalom. — A helybeli és vidéki n. é. közönség jóakaratu pártfogását tisztelettel kéri:

ZAVADSZKY EDE RIMASZOMBAT, Deák Ferencz-utcza 24.